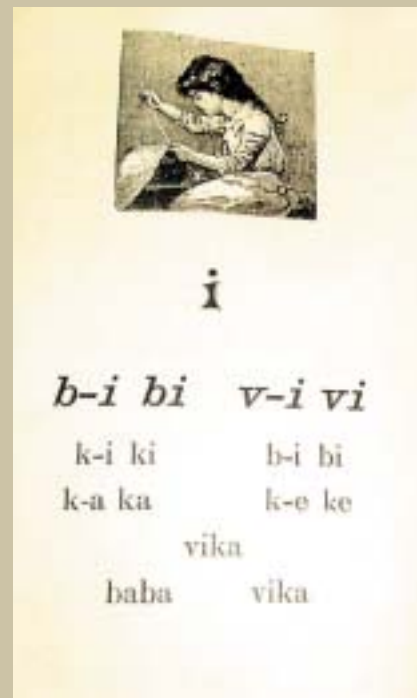

"Абецедарот" бил наменет за описменување на македонските деца и претставува еден од најзначајните докази за постоењето на Македонците во Грција, кое грчките власти и ден денес постојано го негираат.

Букварот, кој се наоѓа во Архивот на Македонија, е зачуван благодарение на грижата на Вангел Ајановски-Оче, познат македонски револуционер од Егејска Македонија, кој го подарил Букварот пред триесеттина години, во 1976 година.

Пишува: Милева ЛАЗОВА

МАКЕДОНСКИ "АБЕЦЕДАР" ПРОМО

БУКВАРОТ - МОЌ МАКЕДОНСКОТ

Неодамна, во престолнината на Грција, во Атина и во Солун беше промовиран македонскиот "Абецедар", прв буквар за македонските деца отпечатен пред 81 година во Грција, во 1925 година. Од трите оригинални примероци од "Абецедарот", два примерока се во Градската библиотека на Виена, Австрија, односно во Националната библиотека во Атина, Грција, додека во Република Македонија има само еден зачуван примерок. Книгата се чува во посебно депо во Архивот на Македонија и најверојатно тој примерок е еден од трите зачувани при уништувањето на целиот тираж во 1925 година.

Од Архивот на Македонија велат дека Букварот е одлично заштитен, конзервиран, се чува во посебни услови, а неговите корици се заштитени со посебна хартија, која е отпорна на надворешни влијанија.

ВРЕДНОСТ

Книгата била отпечатена во Атина, во 1925 година, како резултат на бара-

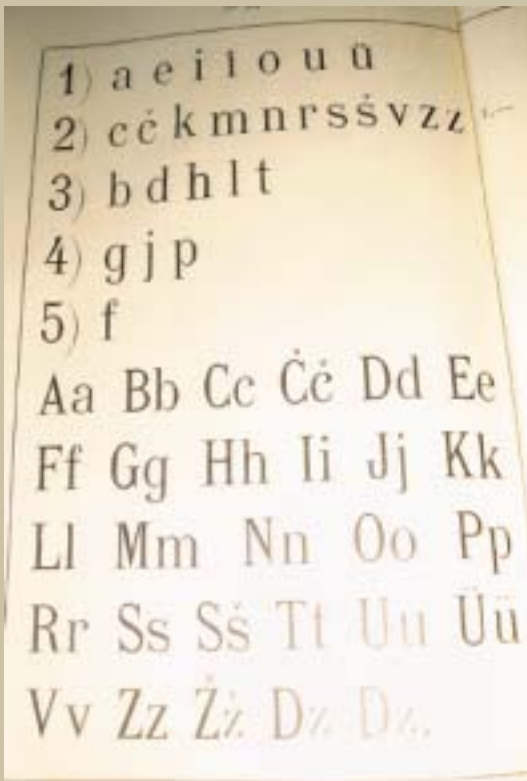

НО "ОРУЖЈЕ" ЗА О МАЛЦИНСТВО

ПРЕТСТАВУВАЊЕ

Букварот кој се наоѓа во депото на македонскиот Архив е зачуван благодарение на грижата на Вангел Ајановски-Оче, познат македонски револуционер од Егејска Македонија, кој Букварот му го подарил на Архивот пред триесетина години, во 1976 година. Кон крајот на седумдесеттите години на минатиот век тој решил да ѝ ја подари целата своја лична архива на државната институција, откако повеќе од четири децении ја чувал во своето семејство. Ајановски бил создавач на Македонската антифашистичка организација (МАО) и на Тајната ослободителна македонска организација (ТОМО) во Воденско во текот и по Втората светска војна.

По толку години, оригиналниот примерок од Атина бил искористен од Македонците од Грција за да се направи копија на "Абецедар", чија промоција неодамна беше одржана во грчката престолнина, како и во Солун. Конечно, за наша среќа, но и изненадување, овој Буквар наменет за изучување на македонскиот јазик на македонските деца во Грција во дваесеттите години на минатиот век, официјално и дури по 81 година е даден на виделина. Сега Букварот е отпечатен во 2.000 примероци и повторно со пари од грчкиот Буџет, односно од тие 35.000 евра, кои Грција по одлука на Судот во Стразбур ги исплатила за нарушување на човековите права, поради забраната за истакнување двојазичен (и на македонски јазик) натпис пред Домот на македонската култура во Лерин.

њето на Друштвото на народите за да се обезбеди заштита на македонското малцинство во Грција. На 10 август 1920 година Грција потпишала договор пред Друштвото на народите за давање малцински права на граѓаните во Грција кои не се етнички Грци. Договорот бил потпишан во францускиот град Севр и во него пишува дека во Грција живеат припадници на повеќе народи, за кои грчката Влада се обврзува да им ги даде основните национални права. Прирачникот бил печатен со латинично писмо. Претставник на грчката Влада, извесен Василис Дендрамис, тогаш пред Друштвото на народите објаснил дека изборот за тоа букварот да биде со латинично писмо е затоа што за грчката Влада македонскиот јазик не е ниту грчки ниту српски. Но, Грција никогаш до крај не ја исполнила оваа обврска. Целиот печатен тираж на "Абецедарот" бил уништен во исцениран напад на воз, така што тој никогаш не дошол до рацете на македонското население. Најверојатно, примероците од Букварот ги спасиле луѓето кои први пристигнале до запалениот воз во чишто вагони се наоѓал целиот тираж на изданието.